

Vergaderjaar 2017–2018

34 845 VI

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Veiligheid en Justitie (VI) voor het jaar 2017 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten, die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2017 wijzigingen aan te brengen in:

1. De departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Veiligheid en Justitie;
2. De begrotingsstaat inzake de agentschappen van dit ministerie.

De in de departementale begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

De Minister voor Rechtsbescherming,
S. Dekker

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1.	Leeswijzer	2
2.	Het beleid	3
2.1	Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	3
2.2	De Beleidsartikelen	5
	31 Politie	5
	32 Rechtspleging en rechtsbijstand	6
	33 Veiligheid en criminaliteitsbestrijding	7
	34 Straffen en beschermen	10
	36 Contraterrorisme en Nationaal Veiligheidsbeleid	12
	37 Vreemdelingen	13
2.3	De niet-beleidsartikelen	15
	91 Apparaatsuitgaven kerndepartement	15
	92 Nominaal en Onvoorzien	16
	93 Geheim	16

1. leeswijzer

Dit is de tweede suppletoire begroting 2017 van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Deze suppletoire begroting hangt samen met de Najaarsnota 2017 en de mutaties genoemd in de Vermoedelijke Uitkomsten (onderdeel van de Miljoenennota 2018).

In hoofdstuk 2 is een overzicht opgenomen van de belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties per beleidsartikel (paragraaf 2.1). Het betreft mutaties die groter zijn dan € 10,0 mln.

In paragraaf 2.2 is per beleidsartikel de tabel «budgettaire gevolgen van beleid» opgenomen. In paragraaf 2.3 gebeurt dit voor de niet-beleidsartikelen.

Na de tabel budgettaire gevolgen van beleid wordt een toelichting op de cijfers uit de kolom «mutaties 2^e suppletoire begroting 2017» gegeven voor zover deze groter zijn dan € 5,0 mln. De mutaties kunnen zowel beleidsmatig als financieel technisch van aard zijn. Financieel technische mutaties worden conform de Rijksbegrotingsvoorschriften niet nader toegelicht. In de regel geldt dat uitgavenmutaties en verplichtingenmutaties aan elkaar gelijk zijn. De toelichtingen gelden daarom voor zowel de uitgaven- als de verplichtingenmutaties. Wanneer dit niet het geval is, wordt voor de verplichtingmutaties een aparte toelichting opgenomen als er sprake is van een opmerkelijk verschil met de uitgavenmutaties.

2. Het beleid

2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties

x € 1.000

	Beleidsartikel	Uitgaven
Stand vastgestelde begroting 2017		12.650.261
Stand 1e suppletoire begroting 2017		13.161.564
<i>Belangrijkste suppletoire uitgaven mutaties:</i>		
1.	Vertraging implementatie vernieuwing c2000	31 – 10.000
2.	Toevoegingen rechtsbijstand	32 – 14.600
3.	ODA-toerekening	37 – 32.758
4.	Relocatie asielzoekers	37 18.500
5.	Egalisatieschuld huisvesting Eurojust en Europol	91 – 13.000
	Overige mutaties	– 5.075
Stand 2e suppletoire begroting 2017		13.104.631

Toelichting op de belangrijkste uitgavenmutaties

1. Vertraging implementatie vernieuwing C2000

De oplevering van het nieuwe C2000- communicatiesysteem voor Nederlandse hulpdiensten en het zorgvuldig testen hiervan vragen meer tijd. Daarmee zal de migratie naar het nieuwe C2000 systeem niet eerder dan in 2018 kunnen plaatsvinden, in plaats van in 2017 wat oorspronkelijk de bedoeling was.

2. Toevoegingen rechtsbijstand

Bij rechtsbijstand wordt een meevaller verwacht van € 14,6 mln. die voornamelijk wordt veroorzaakt doordat de voorgenomen intensivering van rechtsbijstand in de ZSM-werkwijze (bovenop het reeds geldende wettelijke recht op bijstand van een raadsman voorafgaand aan en tijdens het politieverhoor) nog niet is geïmplementeerd. Bij de voorbereiding van het implementatietraject voor rechtsbijstand in ZSM bleek dat er – vooralsnog – geen overeenstemming tussen de betrokken partijen bestaat over de vraag hoe dit te organiseren. Hiervoor wordt een business-case opgesteld om de verschillende mogelijkheden op operationele, organisatorische en financiële haalbaarheid door te lichten. Voorts zijn op basis van ontwikkelingen tot en met augustus 2017 de uitgaven bij reguliere straf toevoegingen iets lager dan eerder werd geschat.

3. ODA-toerekening (Official Development Assistance)

De kosten voor de eerstejaarsopvang van asielzoekers worden volgens afspraken binnen OESO-DAC toegerekend aan ODA op de begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS). De instroomraming 2017 is bij de 2^e suppletoire begroting bijgesteld van 41.000 naar 40.100. Als gevolg van de lager dan verwachte instroom, met name van AMV's (Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen) wordt de ODA-toerekening bijgesteld. Dit leidt tot een terugbetaling van € 52 mln. waarvan € 32,8 mln. in 2017 wordt teruggeboekt en € 19,2 mln. in 2018 wordt verwerkt.

4. Relocatie asielzoekers

Voor de relocatie van asielzoekers uit Griekenland en Italië ontvangt Nederland een vergoeding vanuit de EU, die wordt gedeeld door VenJ en BHOS. De raming is op de begroting van VenJ opgenomen. De aantallen relocatie Griekenland en Italië zijn lager dan oorspronkelijk begroot, waardoor ook de geraamde vergoeding uit deze relocatie lager uitvallen dan verwacht. De raming wordt bij de tweede suppletoire begroting bijgesteld en met deze boeking wordt het deel ad € 18,5 mln. van BHOS teruggeboekt naar VenJ.

5. Egalisatieschuld huisvesting Eurojust en Europol

Bij de vorming van het Rijksvastgoedbedrijf als baten lastendienst is in 2016 opgenomen dat de egalisatieregeling komt te vervallen en dat openstaande egalisatieschulden van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) bij het Ministerie van Financiën moeten worden afgelost. De panden van Europol en Eurojust (als internationale organisaties) zitten niet in het rijkshuisvestingsstelsel. Hiervoor vindt door het RVB nog een onderzoek plaats naar de mogelijkheden van toepassing van rekenregels die worden gehanteerd in het stelsel bij internationale organisaties. De gereserveerde middelen € 13 mln. voor de aflossing van de egalisatiereserve in 2017 wordt als gevolg hiervan uitgesteld in afwachting van besluitvorming.

Overzicht belangrijkste suppletoire ontvangstenmutaties 2017 (Najaarsnota)

x € 1.000

	Beleidsartikel	Ontvangsten
Stand vastgestelde begroting 2017		2.045.990
Stand 1e suppletoire begroting 2017		1.984.627
<i>Belangrijkste suppletoire ontvangsten mutaties:</i>		
1. Griffierechten	32	- 22.000
2. Ramingsbijstelling afpakken crimineel vermogen.	33	- 90.000
Overige mutaties		717
Stand 2e suppletoire begroting 2017		1.873.344

Toelichting op de belangrijkste ontvangstenmutaties

1. Griffierechten

Door een lagere instroom aan zaken bij de rechtspraak dan geprognosticeerd vallen de griffieontvangsten lager uit. Dit leidt tot een tegenvaller van € 22 mln. die in deze tweede suppletoire begroting in het totaalbeeld is verwerkt.

2. Ramingsbijstelling afpakken crimineel vermogen

Op het ontvangstenbudget afpakken crimineel vermogen wordt een tekort verwacht van € 90 mln. In de Miljoenennota 2018 is reeds vermeld dat het Kabinet deze tegenvaller binnen het totaalbeeld van de rijksbegroting heeft gedekt. Als gevolg hiervan wordt de ontvangstenraming bij de tweede suppletoire begroting neerwaarts bijgesteld.

2.2 De beleidsartikelen Veiligheid en justitie

Onder de tabellen worden de mutaties toegelicht die groter zijn dan € 5 mln.

31 Politie

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)

	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)		Stand 2e suppletoire begroting (4) = (2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2e suppletoire begroting	
Verplichtingen	5.568.447	6.049.800	- 1.563	- 9.001	6.039.236
Programma-uitgaven	5.570.295	6.033.855	- 1.563	-9.001	6.023.291
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>0%</i>			<i>100%</i>
31.2 Bekostiging nationale politie					
Bijdrage ZBO's/RWT's					
Nationale Politie	5.311.479	5.861.049	- 615	- 845	5.859.589
Politieacademie	102.578	2.839	0	0	2.839
Bijdrage medeoverheden					
BES brandweer- en politiekorps	18.494	18.845	0	3.144	21.989
Opdrachten					
Taptolken	12.175	12.383	0	0	12.383
31.3 Kwaliteit, Arbeidsvoorwaarden en ICT politie					
Bijdrage ZBO's/RWT's					
Internationale samenwerkingsoperaties	11.049	10.896	- 146	0	10.750
Beheer multisystemen	95.306	107.903	- 750	- 7.000	100.153
overig Kwaliteit, Arbeidsvoorwaarden en ICT	813	828	0	0	828
Bijdrage medeoverheden					
Bijdragen in het kader van de kwaliteit van de politiezorg	1.290	1.314	- 52	0	1.262
Subsidies					
Opsporing	710	722	0	0	722
overig Kwaliteit, Arbeidsvoorwaarden en ICT	554	515	0	0	515
Opdrachten					
Providers	9.646	10.247	0	- 1.300	8.947
overig Kwaliteit, Arbeidsvoorwaarden en ICT	1.574	1.600	0	0	1.600
Bijdragen Sociale fondsen					
Stichting Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds Politie	4.627	4.714	0	- 3.000	1.714
Ontvangsten	16.500	16.500	0	0	16.500

Het juridisch verplichte deel van de bijdragen ZBO's/RWT's heeft betrekking op uitgaven voor de Politie en de Politieacademie op grond van wetgeving, de beheersovereenkomst met de Politie voor de jaarlijkse exploitatiekosten van C2000 en de uitgaven voor internationale samenwerking. De juridisch verplichte opdrachten omvatten onder andere de meerjarige contracten met de telecomaandbieders in verband met tapkosten.

Toelichting op beleidsartikel 31

Mutaties uitgaven

31.3 Kwaliteit, Arbeidsvoorwaarden en ICT politie

Beheer multisystemen € -7.750

De oplevering van het nieuwe C2000-communicatiesysteem voor Nederlandse hulpdiensten en het zorgvuldig testen hiervan vragen meer tijd. Daarmee zal de migratie naar het nieuwe C2000 systeem niet eerder

dan in 2018 kunnen plaatsvinden, in plaats van in 2017 wat oorspronkelijk de bedoeling was.

32 Rechtspleging en rechtsbijstand

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)

	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)		Stand 2e suppletoire begroting (4) = (2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2e suppletoire begroting	
Verplichtingen	1.471.926	1.476.661	- 1.389	- 17.639	1.457.633
32.1 Apparaatsuitgaven Hoge Raad					
Personeel	24.955	26.291	- 119	23	26.195
waarvan eigen personeel	24.172	25.493	- 119	23	25.397
waarvan externe inhuur	761	775	0	0	775
waarvan overig personeel	22	23	0	0	23
Materieel	1.587	1.588	79	0	1.667
waarvan ICT	1.000	1.000	0	0	1.000
waarvan SSO's	61	62	0	0	62
waarvan overig materieel	526	526	79	0	605
Programma-uitgaven	1.445.384	1.448.782	- 1.349	- 17.662	1.429.771
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>0%</i>			<i>100%</i>
32.2 Adequate toegang tot het rechtsbestel					
Bijdrage ZBO/RWT					
Raad voor Rechtsbijstand	47.590	48.521	0	1.150	49.671
Bureau Financieel Toezicht	2.389	7.084	- 650	- 493	5.941
Subsidies					
Stichting Geschillencommissies Consumentenzaken	1.088	1.099	0	0	1.099
Overig Adequate toegang tot het rechtsbestel	300	117	0	0	117
Opdrachten					
Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen	13.850	14.028	0	- 3.642	10.386
Toevoegingen rechtsbijstand	419.483	408.109	650	- 15.550	393.209
Overig Adequate toegang tot het rechtsbestel	2.130	1.903	0	0	1.903
32.3 Optimale randvoorwaarden voor een doelmatig en doeltreffend rechtsbestel					
Bijdrage aan de Raad voor de rechtspraak	938.495	946.567	- 2.312	2.054	946.309
Bijdrage ZBO/RWT					
Autoriteit Persoonsgegevens	7.833	8.010	977	1.527	10.514
College voor de Rechten van de Mens	6.445	7.256	- 14	22	7.264
Centraal Administratie Kantoor	2.760	2.809	0	- 2.802	7
Overig Optimale randvoorwaarden voor een doelmatig en doeltreffend rechtsbestel	709	725	0	72	797
Bijdrage medeoverheden					
Bijdragen Rechtspleging	88	95	0	0	95
Subsidies					
Subsidies Rechtspleging	555	566	0	0	566
Subsidies Wetgeving	1.459	1.487	0	0	1.487
Opdrachten					
Opdrachten en onderzoeken rechtspleging	125	85	- 85	0	0
Overig Optimale randvoorwaarden voor een doelmatig en doeltreffend rechtsbestel	85	321	85	0	406
Ontvangsten	291.721	231.424	0	- 22.000	209.424
waarvan griffierechten	217.283	198.283	0	- 22.000	176.283

Juridisch verplicht zijn de bijdragen aan ZBO's en RWT's. Dat geldt ook voor de bijdrage voor de kosten voor de rechtsbijstand in de vorm van toevoegingen en piketten (opdrachten) en de bijdrage aan Raad voor de rechtspraak. Ook de opdrachten in het kader van de WSNP zijn volledig juridisch verplicht. Daarmee is 100% van de uitgaven die in de vorm van

opdrachten worden gedaan juridisch verplicht. De subsidies die op dit artikel worden verantwoord zijn vrijwel geheel juridisch verplicht. Dit heeft in hoofdzaak betrekking op de subsidierelaties met de Stichting Geschillencommissies voor Consumentenzaken (SGC) en de Academie voor Overheidsjuristen en de Academie voor Wetgeving.

Toelichting op beleidsartikel 32

Mutaties uitgaven

32.2 Adequate toegang tot het rechtsbestel

Toevoegingen Rechtsbijstand € – 14.900

Bij rechtsbijstand wordt een meevaller verwacht van € 14,6 mln. die voornamelijk wordt veroorzaakt doordat de voorgenomen intensivering van rechtsbijstand in de ZSM-werkwijze (bovenop het reeds geldende wettelijke recht op bijstand van een raadsman voorafgaand aan en tijdens het politieverhoor) nog niet is geïmplementeerd. Bij de voorbereiding van het implementatietraject voor rechtsbijstand in ZSM bleek dat er – vooralsnog – geen overeenstemming tussen de betrokken partijen bestaat over de vraag hoe dit te organiseren. Hiervoor wordt een business-case opgesteld om de verschillende mogelijkheden op operationele, organisatorische en financiële haalbaarheid door te lichten. Voorts zijn op basis van ontwikkelingen tot en met augustus 2017 de uitgaven bij reguliere straf toevoegingen iets lager dan eerder werd geschat. Het restant van de verlaging ad € –0,3 mln. wordt veroorzaakt door kleinere mutaties.

Mutaties ontvangsten

Het ontvangstenbudget op dit artikel wordt verlaagd met € 22 mln. Door een lagere instroom aan zaken bij de rechtspraak dan geprognosticeerd vallen de griffieontvangsten lager uit. Dit leidt tot een tegenvaller van € 22 mln. die in deze tweede supplettoire begroting in het totaalbeeld is verwerkt.

33 Veiligheid en criminaliteitsbestrijding

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)

	Vastgestelde begroting	Stand 1e supplettoire begroting (2)	Mutaties 2e supplettoire begroting (3)		Stand 2e supplettoire begroting (4) = (2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2e supplettoire begroting	
Verplichtingen	689.095	729.552	8.430	3.564	741.546
33.1 Apparaatsuitgaven Openbaar Ministerie					
Personeel	364.482	366.106	9.638	3.650	379.394
waarvan eigen personeel	335.894	340.316	8.346	3.591	352.253
waarvan externe inhuur	26.172	23.823	1.292	50	25.165
waarvan overig personeel	2.416	1.967	0	9	1.976
Materieel	103.552	123.185	3.602	2.121	128.908
waarvan ICT	28.026	11.026	231	1.000	12.257
waarvan SSO's	17.977	52.075	0	1.361	53.436
waarvan overig materieel	57.549	60.084	3.371	– 240	63.215
Programma-uitgaven	221.061	240.261	– 4.810	– 2.207	233.244
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		0%			100%
33.2 Bestuur, informatie en technologie					
Bijdrage medeoverheden					
Regionale Informatie en Expertise Centra	7.513	7.882	0	22	7.904

	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)		Stand 2e suppletoire begroting (4) = (2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2e suppletoire begroting	
Uitstapprogramma's prostituees	1.736	2.933	- 1.164	5	1.774
Overig bestuur, informatie en technologie	1.422	1.165	0	- 6	1.159
Subsidies					
Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid	5.370	3.887	0	695	4.582
Keurmerk Veilig Ondernemen	818	1.364	0	0	1.364
Uitstapprogramma's prostituees	1.330	120	1.330	0	1.450
Veiligheid Kleine Bedrijven	0	1.000	0	0	1.000
Overig bestuur, informatie en technologie	994	1.010	0	70	1.080
Opdrachten					
Overig bestuur, informatie en technologie	1.070	95	- 56	251	290
33.3 Opsporing en vervolging					
Bijdrage Agentschappen					
Nederlands Forensisch Instituut	66.824	67.800	- 143	267	67.924
Bijdrage ZBO/RWT					
Nationaal Register Gerechtelijk Deskundigen	1.591	1.621	58	5	1.684
Bijdrage aan medeoverheden					
BES Staatkundige hervorming Nederlandse antillen	4.705	5.403	- 170	14	5.247
FIU.Nederland	0	0	4.850	0	4.850
Overig opsporing en vervolging	6.250	11.463	- 4.200	- 2.635	4.628
Subsidies					
CCV	0	695	0	- 695	0
Overig opsporing en vervolging	3.772	2.792	0	613	3.405
Opdrachten					
Schadeloosstellingen	20.045	20.045	0	0	20.045
Keten Informatie Management	0	1.400	0	0	1.400
Onrechtmatige Detentie	11.211	11.211	0	0	11.211
Gerechtskosten	28.397	32.531	0	- 730	31.801
Restituties ontvangsten voorgaande jaren	0	0	0	593	593
Verkeershandhaving OM	31.026	43.865	- 2.962	- 488	40.415
Afpakken	13.252	4.638	- 2.168	- 520	1.950
Bewaring, verkoop en vernietiging inbeslaggenomen voorwerpen	12.530	15.322	0	- 792	14.530
Overig opsporing en vervolging	1.205	1.303	- 200	- 876	227
Garanties					
Faillissementscuratoren	0	716	15	2.000	2.731
Ontvangsten	1.305.182	1.181.506	- 90.000	1.900	1.093.406
waarvan Boeten en Transacties	982.622	856.146	0	0	856.146
waarvan Afpakken	312.560	314.360	- 90.000	0	224.360

Juridisch verplicht zijn de bijdragen aan ZBO's en RWT's. Dat geldt ook voor de bijdrage voor de kosten voor de rechtsbijstand in de vorm van toevoegingen en piketten (opdrachten) en de bijdrage aan Raad voor de rechtspraak. Ook de opdrachten in het kader van de WSNP zijn volledig juridisch verplicht. Daarmee is 100% van de uitgaven die in de vorm van opdrachten worden gedaan juridisch verplicht. De subsidies die op dit artikel worden verantwoord zijn vrijwel geheel juridisch verplicht. Dit heeft in hoofdzaak betrekking op de subsidierelaties met de Stichting Geschillencommissies voor Consumentenzaken (SGC) en de Academie voor Overheidsjuristen en de Academie voor Wetgeving.

Toelichting op beleidsartikel 33

Mutaties uitgaven

33.1 Apparaatsuitgaven Openbaar Ministerie (OM) € 19.011

Het budget op het artikelonderdeel «Apparaatsuitgaven» wordt in het totaal met circa € 19 mln. verhoogd. De verhoging wordt voornamelijk verklaard door mutaties op eigen personeel met € 11,9 mln. De grootste mutaties worden hieronder toegelicht

Eigen personeel OM € 11.937.

Dit bedrag bestaat uit diverse mutaties kleiner dan € 3 mln., zoals:

- In het verbeterprogramma maatschappelijke veiligheid uit 2015 zijn maatregelen ter versterking van het BOPZ (bijzondere opnemings in psychiatrisch ziekenhuizen) proces voorgesteld, ter invulling van de aanbevelingen van de commissie Hoekstra. Om deze maatregelen uit te voeren was een structurele versterking op administratie, secretarissen en officieren noodzakelijk van € 4 mln. op jaarbasis. De eerste tranche van deze structurele versterking is in 2016 gerealiseerd en betreft € 2,5 mln. op jaarbasis. De tweede tranche is in 2017 gerealiseerd en betreft € 1,5 mln. op jaarbasis.
- Een bijdrage aan het OM /Functioneel Parket voor het verwerken van de voorraden FIOD zaken.
- Een financiering van € 1,2 mln. aan OM voor verbetering in de executieketen.
- Het restant betreft diverse kleinere mutaties.

Mutaties ontvangsten

Het ontvangstenbudget op dit artikel wordt verlaagd met € 88,1 mln. Deze mutatie wordt voornamelijk toegeschreven aan een verwacht tekort van € 90 mln. op de ontvangsten afpakken crimineel vermogen. Voor het verwachte tekort is in de Miljoenennota 2018 reeds vermeld dat het Kabinet deze tegenvaller binnen het totaalbeeld van de Rijksbegroting heeft gedekt.

34 Straffen en Beschermen

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)

	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)		Stand 2e suppletoire begroting (4) = (2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2e suppletoire begroting	
Verplichtingen	2.585.032	2.651.871	- 5.791	- 457	2.645.623
34.1 Apparaatsuitgaven Raad voor de Kinderbescherming					
Personeel	133.796	144.415	- 486	- 190	143.739
waarvan eigen personeel	127.228	137.725	- 486	606	137.845
waarvan externe inhuur	5.342	5.438	0	- 800	4.638
waarvan overig personeel	1.226	1.252	0	4	1.256
Materieel	33.661	33.953	- 490	- 2.306	31.157
waarvan ICT	9.426	9.426	- 964	1.000	9.462
waarvan SSO's	15.414	15.706	0	- 706	15.000
waarvan overig materieel	8.821	8.821	474	- 2.600	6.695
Programma-uitgaven	2.417.575	2.473.503	- 4.815	2.039	2.470.727
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		<i>0%</i>			<i>100%</i>
34.2 Preventieve maatregelen					
Bijdrage Agentschappen					
Dienst Justis	6.144	3.973	- 129	11	3.855
Bijdrage medeoverheden					
Overig preventieve maatregelen	0	0	0	1.500	1.500
Bijdrage medeoverheden					
Overig preventieve maatregelen	1.962	3.012	0	1.520	4.532
Subsidies					
Integriteit	1.177	1.546	1.550	- 1.100	1.996
Overig preventieve maatregelen	6.189	6.490	0	- 2.290	4.200
Opdrachten					
Kansspelbeleid	2.145	2.145	- 1.550	0	595
Overig preventieve maatregelen	2.088	1.850	0	1.850	3.700
Garanties					
Faillissementscuratoren	716	15	- 15	0	0
34.3 Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties en vreemdelingenbewaring					
Bijdrage Agentschappen					
DJI-gevangeniswezen-regulier	934.065	957.168	- 6.423	9.543	960.288
DJI-Forensische zorg	786.092	799.562	1.762	1.973	803.297
DJI-Vreemdelingenbewaring en uitzetcentra	81.617	90.283	156	- 7.363	83.076
CJIB	106.511	111.249	487	2.373	114.109
Bijdrage aan ZBO's/RWT's					
Reclassering Nederland	134.200	140.438	- 1.228	95	139.305
Leger des Heils	21.376	21.746	300	0	22.046
Stichting Verslavingsreclassering GGZ Nederland	65.951	67.024	941	0	67.965
Centraal Administratie Kantoor	609	619	0	- 619	0
Bijdrage medeoverheden					
Overig Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties en vreemdelingenbewaring	2.500	2.500	0	- 317	2.183
Subsidies					
Vrijwilligerswerk gedetineerden	0	3.209	- 100	0	3.109
Overig Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties en vreemdelingenbewaring	3.221	3.273	1.400	0	4.673
Opdrachten					
Forensische zorg	1.800	1.800	- 220	- 668	912
Vrijwilligerswerk gedetineerden	3.209	0	0	0	0
Uitvoeringskosten ketenregie tenuitvoerlegging	13.919	9.499	206	- 6.080	3.625
Overig Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties en vreemdelingenbewaring	5.269	4.110	- 75	- 1.274	2.761
34.4 Slachtofferzorg					
Bijdrage ZBO's/RWT's					
Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven	5.626	6.818	- 14	18	6.822
Slachtofferhulp Nederland	38.574	35.228	0	- 800	34.428
Subsidies					
Stichting Slachtoffer in Beeld	1.310	1.833	0	- 200	1.633
Overig Slachtofferzorg	0	0	0	0	0

	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)		Stand 2e suppletoire begroting (4) = (2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2e suppletoire begroting	
Opdrachten					
Slachtofferzorg	9.655	7.407	- 1.136	- 2.908	3.363
Schadefonds Geweldsmisdrijven	16.072	21.350	0	321	21.671
Voorschotregelingen schadevergoedingsmaatregelen	1.400	1.400	0	0	1.400
Overig Slachtofferzorg	0	0	0	0	0
34.5 Jeugdbescherming en jeugdsancties					
Bijdrage Agentschappen					
DJI – jeugd	136.410	138.450	- 579	8.909	146.780
Bijdrage aan ZBO's/RWT's					
Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdrage	1.730	1.756	0	0	1.756
Halt	10.161	10.232	0	95	10.327
Bijdrage medeoverheden					
BES Voogdijraad	1.136	1.155	- 111	0	1.044
Overig Jeugdbescherming en jeugdsancties	0	0	0	950	950
Subsidies					
Jeugdbescherming	1.345	1.367	0	0	1.367
Overig Jeugdbescherming en jeugdsancties	2.522	2.376	0	1.500	3.876
Opdrachten					
Risicojeugd en jeugdgroepen	1.999	4.754	- 26	- 3.650	1.078
Taakstraffen/erkende gedragsinterventies	3.921	3.921	0	- 650	3.271
Overig Jeugdbescherming en jeugdsancties	4.954	3.945	- 11	- 700	3.234
Ontvangsten	99.505	218.615	0	- 2.700	215.915

Het juridisch verplichte deel betreft bij de artikelen DJI, Justis en CJIB de uitgaven voor de overeengekomen productieafspraken met het moederdepartement. Verder bestaat het juridisch verplichte gedeelte voornamelijk uit subsidiëring/bijdragen aan ZBO's en RWT's (Slachtofferhulp Nederland, Schadefonds Geweldsmisdrijven, Reclassering, Halt, LBIO, etc.), HIC projecten, IAKenJ projecten en opdrachten voor de uitvoering van opgelegde gedragsinterventies.

Toelichting op beleidsartikel 34

Mutaties uitgaven

Bijdrage agentschappen DJI

Het DJI budget wordt per saldo verlaagd met € 0,4 mln. door veelal technische en kleinere mutaties. Hieronder worden de meest significante mutaties toegelicht.

34.3 Tenuitvoerlegging strafrechtelijke sancties en vreemdelingenbewaring

DJI-vreemdelingenbewaring en uitzetcentra € -7.207

Deze verlaging wordt verklaard door een technische mutatie van € 7,5 mln. tussen de subartikelonderdelen DJI-gevangeniswezen en DJI-vreemdelingenbewaring. Het resterende bedrag bestaat uit een aantal kleinere mutaties.

Uitvoeringskosten ketenregie tenuitvoerlegging € -5.874

Dit artikelonderdeel bestaat uit diverse mutaties kleiner dan € 5 mln. zoals een verwachte meevaller bij Najaarsnota van € 3,6 mln. op de uitgaven binnen Directie Sanctietoepassing en Jeugd (DSenJ) voor onder andere boetes en detentie en de ketenregie. Daarnaast is sprake van een financiering van € 1,2 mln. aan het OM voor verbetering in de executieketen binnen het programma uitvoeringsketen strafrechtelijke beslissingen (USB).

DJI-jeugd € 8.330

Betreft voornamelijk een overheveling vanuit OCW van € 8,8 mln. aan onderwijsmiddelen die bestemd waren voor scholen verbonden aan JJI's, maar die in verband met de huidige lage bezetting JJI's niet tot uitkering komen.

36 Contraterrorisme en Nationaal Veiligheidsbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)

	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)		Stand 2e suppletoire begroting (4) = (2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2e suppletoire begroting	
Verplichtingen	261.993	263.248	- 6.564	597	257.281
Programma-uitgaven	261.993	263.248	- 6.564	597	257.281
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		0%			98%
36.2 Nationale Veiligheid en terrorismebestrijding					
Bijdrage Agentschappen					
Overig Nationale Veiligheid en terrorismebestrijding	321	321	0	0	321
Bijdrage ZBO/RWT's					
Instituut Fysieke Veiligheid	29.510	29.860	0	53	29.913
Bijdrage medeoverheden					
Brede Doeluitkering Rampenbestrijding	177.400	179.323	0	0	179.323
Overig Nationale Veiligheid en terrorismebestrijding	14.737	13.396	- 3.926	- 1.905	7.565
Subsidies					
Nederlands Rode Kruis	1.400	1.429	0	0	1.429
Nationaal Veiligheids Instituut	1.274	1.274	0	0	1.274
Overig Nationale Veiligheid en terrorismebestrijding	2.906	2.922	- 666	2.500	4.756
Opdrachten					
Project NL-Alert	5.948	5.948	0	0	5.948
Opdrachten NCSC	6.207	6.207	- 550	- 270	5.387
Overig Nationale Veiligheid	10.921	11.024	- 1.922	- 86	9.016
36.3 Onderzoeksraad voor Veiligheid					
Bijdrage ZBO/RWT's					
Onderzoeksraad voor Veiligheid	11.369	11.544	500	305	12.349
Ontvangsten	0	0	0	0	0

Het juridisch verplichte deel heeft voornamelijk betrekking op de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet Veiligheidsregio's (BDuR) en het Besluit Rijksbijdrage IFV alsmede op een doorlopende subsidieregeling en overlopende verplichtingen.

Toelichting op beleidsartikel 36

Mutaties uitgaven

36.2 Nationale Veiligheid en terrorismebestrijding

Overige Nationale Veiligheid en Terrorismebestrijding € -5.831

Deze verlaging wordt verklaard door een mutatie van € 5,8 mln. Het betreft een overboeking naar het Gemeentefonds voor versterking van de gemeentelijke aanpak Jihadisme.

37 Vreemdelingen

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)

	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)		Stand 2e suppletoire begroting (4) = (2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2e suppletoire begroting	
Verplichtingen	1.632.841	1.540.489	7.686	- 15.364	1.532.811
Programma-uitgaven	1.632.841	1.540.489	7.686	- 15.364	1.532.811
<i>Waarvan juridisch verplicht</i>		0%			99%
37.2 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen					
Bijdrage Agentschappen					
Immigratie- en Naturalisatiedienst	350.241	356.795	8.494	2.584	367.873
Bijdrage ZBO/RWT's					
Centraal Orgaan opvang Asielzoekers	1.086.639	985.064	- 198	- 20.406	964.460
Nidos-opvang	133.649	135.827	0	0	135.827
Subsidies					
Vluchtelingenwerk Nederland	10.263	10.455	0	0	10.455
Overig toegang, toelating en opvang vreemdelingen	1.661	1.666	0	- 273	1.393
Opdrachten					
Keteninformatisering	6.213	6.263	0	- 243	6.020
Versterking vreemdelingenketen	6.832	6.704	- 610	2.974	9.068
37.3 Terugkeer					
Bijdrage Agentschappen					
Dienst Justitiële Inrichtingen	8.424	8.424	0	0	8.424
Subsidies					
REAN-regeling	8.902	9.197	- 2.500	0	6.697
Overig Terugkeer	0	0	3.700	0	3.700
Opdrachten					
Vreemdelingen vertrek	20.017	20.094	- 1.200	0	18.894
Ontvangsten	306.400	309.900	0	0	309.900

De bijdrage aan de IND, het COA, Nidos en Vluchtelingenwerk Nederland zijn juridisch verplicht evenals een groot gedeelte van de opdrachten die voortvloeien uit het programma van de keteninformatisering en de uitgaven voor de vervoersbewegingen van de vreemdelingen. Dit laatste als gevolg van een meerjarig convenant met het agentschap DJI.

Toelichting op beleidsartikel 37

Mutaties uitgaven

Algemeen artikel 37 Vreemdelingen

De daling van de asielinstroom in 2017 leidt bij een aantal onderdelen van artikel 37 tot lagere kosten dan oorspronkelijk geraamd. De middelen die hierdoor vrijkomen worden gestort in de asielreserve ten behoeve van inzet in een later jaar. In totaal gaat het om een storting van ongeveer

€ 38 mln. verdeeld over de bijdrage van COA € 11 mln., IND € 15 mln., Nidos € 2 mln. en Terugkeer € 10 mln.

37.2 Toegang, toelating en opvang vreemdelingen

Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) € 11.078

Het budget van IND wordt verhoogd met € 9,7 mln. vanwege de meerkosten die de verschillende SSO's in rekening brengen bij de IND en de eenmalige kosten die samenhangen met de verhuizing naar de Rijnstraat. Dit bedrag wordt gedekt binnen het VenJ totaalbeeld. Het restant van het saldo bestaat uit kleine mutaties.

Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers (COA) € -20.604

- ODA-toerekening: kosten voor de eerstejaarsopvang van asielzoekers worden volgens afspraken binnen OESO-DAC toegerekend aan ODA (official development assistance) op de begroting van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS). De instroomraming 2017 is bij de 2^e suppletoire begroting bijgesteld van 41.000 naar 40.100. Als gevolg van de lager dan verwachte instroom, met name van AMV's (Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen) wordt de ODA-toerekening bijgesteld. Dit leidt tot een terugbetaling van € 52 mln. waarvan € 32,8 mln. in 2017 wordt teruggeboekt naar de begroting van BHOS en € 19,2 mln. in 2018 wordt verwerkt.
- Het Faciliteitenbesluit opvangcentra voorziet in een uitkering aan gemeenten die opvang bieden aan asielzoekers die nog niet in de GBA (Gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens) hoeven te worden ingeschreven. De bijdrage voor VenJ aan het Gemeentefonds bedraagt € 6,1 mln.
- Voor de relocatie van asielzoekers uit Griekenland en Italië ontvangt Nederland een vergoeding vanuit de EU, die wordt gedeeld door VenJ en BHOS. De raming is op de begroting van VenJ opgenomen. De aantallen relocatie Griekenland en Italië zijn lager dan oorspronkelijk begroot, waardoor ook de geraamde vergoeding uit deze relocatie lager uitvalt dan verwacht. De raming wordt bij de tweede suppletoire begroting bijgesteld. Met deze boeking wordt het deel ad € 18,5 mln. van BHOS teruggeboekt naar VenJ.

2.3 Niet-beleidsartikelen

91 Apparaatsuitgaven kerndepartement

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)

	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)		Stand 2e suppletoire begroting (4) = (2+3)
			Mutaties Miljoenennota	Overige mutaties 2e suppletoire begroting	
Verplichtingen	426.425	442.795	6.441	- 13.041	436.195
	91.1 Apparaatsuitgaven kerndepartement				
Personeel	249.893	276.264	4.613	4.008	284.885
waarvan eigen personeel	215.259	239.701	1.387	856	239.170
waarvan externe inhuur	31.812	34.185	4.800	3.219	42.204
waarvan overig personeel	2.822	2.378	1.200	67	3.511
Materieel	177.089	167.088	1.828	17.049	151.867
waarvan ICT	17.482	18.488	1.988	3	20.479
waarvan SSO's	111.903	101.166	127	16.863	84.430
waarvan overig materieel	47.704	47.434	287	189	46.958
Ontvangsten	26.682	26.682	1.517	0	28.199

Toelichting op niet-beleidsartikel 91

Mutaties uitgaven

91.1 Apparaatsuitgaven kerndepartement

Het apparaatsbudget van het kerndepartement wordt per saldo verlaagd met € 6,6 mln. Deze verlaging wordt veroorzaakt door een veelheid van kleine mutaties. De twee grootse mutaties worden hierbij toegelicht:

- Personeel externe inhuur: betreft een herindeling van € 6 mln. binnen het apparaatsbudget. Per saldo wordt de post externe inhuur opgehoogd met circa € 8 mln.
- Materieel SSO's: Betreft de egalisatieschuld huisvesting Eurojust en Europol. Bij de vorming van het Rijksvastgoedbedrijf als baten lastendienst is in 2016 opgenomen dat de egalisatieregeling komt te vervallen en dat openstaande egalisatieschulden van het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) bij het Ministerie van Financiën moeten worden afgelost. De panden van Europol en Eurojust (als internationale organisaties) zitten niet in het rijkshuisvestingsstelsel. Hiervoor vindt door het RVB nog een onderzoek plaats naar de mogelijkheden van toepassing van rekenregels die worden gehanteerd in het stelsel bij internationale organisaties. De gereserveerde middelen € 13 mln. voor de aflossing van de egalisatiereserve in 2017 wordt als gevolg hiervan uitgesteld in afwachting van besluitvorming.

92 Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)

	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)		Stand 2e suppletoire begroting (4) = (2+3)
			Mutaties Miljoenen-nota	Overige mutaties 2e suppletoire begroting	
Verplichtingen	9.030	19.469	- 4.650	- 8.192	6.627
Uitgaven	9.030	19.469	- 4.650	- 8.192	6.627
Nominaal en onvoorzien	9.030	19.469	- 4.650	- 8.192	6.627
Ontvangsten	0	0	0	0	0

Toelichting op niet-beleidsartikel 92

Mutaties uitgaven

92.1 Nominaal en onvoorzien

Artikel 92 is een doorverdeelartikel en alle relevante mutaties zijn bij de betreffende artikelen toegelicht.

Extra vergoeding loonbijstelling 2017

Het Kabinet en de vakbonden voor de rijkssectoren hebben een cao-akkoord gesloten voor 1,4% loonstijging in 2017. In het voorjaar heeft het kabinet echter 1,04% loonbijstelling toegekend waardoor de ministeries het verschil van 0,36% loonstijging zelf moeten opvangen. Deze tegenvaller van circa € 8 mln. is in de tweede suppletoire begroting in het totaalbeeld verwerkt.

93 Geheim

Budgettaire gevolgen van beleid (x € 1.000)

	Vastgestelde begroting	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting (3)		Stand 2e suppletoire begroting (4) = (2+3)
			Mutaties Miljoenen-nota	Overige mutaties 2e suppletoire begroting	
Verplichtingen	3.067	3.067	0	0	3.067
Programma-uitgaven	3.067	3.067	0	0	3.067
Geheime uitgaven	3.067	3.067	0	0	3.067
Ontvangsten	0	0	0	0	0

Op dit beleidsterrein hebben geen mutaties plaatsgevonden.